

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izšla vsak četrtek in valja poštinsko vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za četrť leta 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Odje „Kmetijskega inštituta“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni list stanejo, če obsegajo 4 strani 40 vin, za 8 strani 60 vin. — Orodništvo: Korotška cesta št. 3. — Reprograf: Korotška cesta št. 3, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Na inserate se plačuje od enostopne poštne tarife za vsak K 160. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznaila“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Neprizane reklamacije so poštinske proste.

Kmetje, odprite oči!

Mnogo se govori pri naših shodih in piše v časopisih, kako in zakaj bi se morali združiti kmetje v močno organizacijo Kmetске zveze, ker polovica kmetiskega ljudstva noče razumeti nujne potrebe organizacije. Nahajamo se v odločilnem času, v katerem se kuje naša bodočnost. Vse stranke se bojujejo za obstoj, oz. za zmago pri bodočih volitvah, kajti dobro vedo, da tista stranka, katera bo pri volitvah zmagała, tista bo imela najlepšo bodočnost. Za našo kmetisko ljudstvo je ravno Kmetiska zveza najboljša in najmočnejša organizacija, v kateri bi se naj združili vsi kmetje. V naši državi bi naj bil glaven steber kmetiski stan, kateri je pa žalibog v premajhnem številu zastopan v državnem zboru, zato nas kliče dolžnost, da to število pomnožimo.

Dolžnost in naloga naših poslancev bi naj bila, da rešijo kmeta težkih bremen, katera se mu nalagajo vedno težja. Poglejmo si ta bremena natančneje in spoznali bomo, da kmet mora na ta način propasti. Pred vojsko je delal kmet popolnoma zastonj, zato ni čudno, da so bila vsa posestva v dolgovi. Vojska je dala sicer kmetu v prvih letih nekaj suhega papirja, s katerim je plačal svoje dolgovе, zato mu je pa hleva izpraznila in polje izčrpala. Danes stoji kmet mnogo manjše breme nego pred vojsko, kajti njegovi pridelki se mu ne plačujejo v istem razmerju, kakor mora on plačevati za obleko in druge potrebščine. Med vojsko in sploh v sedanjih draginjah se ni moglo kupovati nobenega orodja, skoraj polovica inventarja je uničenega, kateri se pa mora nadomestiti in za kakšne cene —?

Ze v tem oziru mora kmetiski stan propasti. Se večja bremena se nalagajo kmetiskim sinovom, kateri prevzamejo posestvo. Da si tem lažje predočimo bremena mladega kmeta, vzamemo srednje veliko posestvo (20 ha) za primer. Kot sin je ud družine (recimo 5 oseb), bi bilo po pravični razdelitvi le ena petina posestva njegovega. Navadno prevzame celo posestvo, soraj mora ostale brate in sestre primerno izplačati

in staršem oskrbeti prevžitnino. V tem navedenem slučaju bi prevzel po znižani cení za 50.000 K posestvo. Ker je le petina njegova mora izplačati 40.000 kron. Ta depar si mora izposoditi in ga obrestovati. Običajno je, da se kmetiska družina razdeli s pohištvom in sploh z inventarjem. Ze prvi dan si mora mladi kmet nakupiti za drag denar pomanjkanje orodja itd. kar ga stane najmanj 20.000 K. To je prvo breme, kajero prevzame kmet po pravični poti. Veliko težje breme mu naloži sodnijska oblast, ki mu isto posestvo ceni za najmanj 150.000 K in zahteva takozvani desetek, kateri bi znašal v tem slučaju 15.000 kron. Torej, če seštejemo dolgovе mladega kmeta prvi dan, znašajo 75.000 K. Kako zamore životariti takšen kmet? In kaj bo takrat, ko se valuta končnoveljavno uredi —, pridelki bodo ceneji in dolg bo ostal? Kakšna bodočnost čaka kmeta? Le po dolgih letih trpljenja se v trudapolnem 16 urnem delavniku izpomaga toliko, da zamore mirno spati.

Glavna naloga poslancev bi naj bila: rešiti kmeta raznovrstnih dohodninskih davkov, kakor tudi neljubega desetka. Kaj bodo pomagale vse strokovne kmetijske šole za povzdigo splošnega gospodarstva, če uničijo mladega posestnika prvi dan navedena bremena finančijelno.

Vojnim dobičkarjem in tolstim kapitalistom se naj davčni vijak primerno pritisne, tedaj bo imela država dovolj denarja. Ubogemu kmetu z vpadlim obrazom od napornega dela, pa pustite vsaj toliko krvavo zaslužnih kračarjev, da si bo zamogel vsaj obleko kupiti. Vprašajmo se, zakaj se nam godijo takšne krivice — kdo je kriv temu —? Odgovor sledi: Ker nismo združeni, ker nismo organizirani, torej smo si krivi sami! Torej drago kmetisko ljudstvo odprite oči, zavedaj se resnega časa in združite se v močno organizacijo Kmetске zveze, ki je najboljša prijateljica kmetiskega ljudstva bodisi v narodnem, gospodarskem ali v verskem oziru!

Pristaš SKZ.

Samostojna gre pri volitvah z liberalci.

Vodstvo liberalne organizacije v Celju je poslalo svojim zaupnikom pismo, podpisane od tajnika stranke in urednika „Nove dobe“, Vekoslava Špindlerja. Pismo, ki poučuje liberalne zaupnike o agitacijskem delu za volitve, se konča: „Opozarjamo končno, da bo naša stranka najbrže pri predstojećih volitvah nastopila skupno, to je z enotno kandidatno listo s samostojno kmetisko stranko in eventuelno tudi z narodnimi socialisti. Treba je torej, da stopite nemudoma v zvezo z zastopniki navedenih strank. Narodni pozdrav. Okrožna organizacija Jugosl. Demokratske stranke za celjsko okrožje v Celju. Vekoslav Špindler l. r.“

Zdaj se pa morajo odpreti oči vsem, ki so zapeljani šli v Samostojno, misleč, da je vendarle samo Kmetiska stranka. Zdaj mora vsakdo uvideti, da je Samostojna le služkinja in pomočnica liberalne stranke, stranke meščanov, bogatašev, izvozničarjev, bankirjev, milijonarjev, ki ljudstvo izrabljajo s prostim izvozom in delajo draginjo, ki so ljudstvu odvzeli 20%, ki so ponižali našo krono na četrťino dinarja, ki hočejo naložiti zlasti kmetiskemu ljudstvu 4kratni zemljišni davek in 52% prenosnice! Nekdaj so grajščaki s svojimi hlapci ali valpeti sužnjili in pestili ubogo kmetisko ljudstvo. Zdaj hočejo liberalni mogotci naše kmetе s Samostojno kmetijsko stranko zopet spraviti v svojo denarno sužnost in oduševstvo, iz katerega so jih rešile naše posejilnice! Izdajalsko nalogo ima Samo-

stojna! Kakor so nekdanj grajščinski valpeti, izšli iz kmetiskega ljudstva, izdajali svoj kmetiski stan in ga v imenu grajščakov odirali iz topli, tako Samostojna v imenu liberalnih kapitalistov razdvaja kmetiski stan, slabi njegovo moč in ga izdaja v oderuške roke svojih liberalnih očetov!

Samostojni in samouprava.

Mi smo Samostojni očitali, da so proti samoupravi. Kot dokaz smo navedli, da se je proti samoupravi izrazil sam samostojni general Urek 23. novembra 1919 v Ljubljani. Urek v predzadnjem „Kmetijskem listu“ to taji. In vendar je tako govoril! „Jugoslavija“, ki je Samostojni prav blizu, piše dne 9. decembra 1919: „Govornik Urek se obrača proti strankam, ki hočejo vzpostaviti avtonomne (samoupravne) pokrajine.“ Ravno tako piše hrvatski list „Obzor“ z dne 26. novembra 1919: „Urek osuđuje pojedine stranke, koje idu za upostavom autonomnih pokrajina“ (Urek obsoja posamezne stranke, ki hočejo upostaviti samoupravne pokrajine). Če je Urek proti strankam, ki hočejo za Slovenijo samoupravo, (in ta stranka je edino naša Kmetiska zveza oz. Ljudska stranka) potem je tudi proti samoupravi sami. Razun tega so se isti dan, 23. novembra 1919, hodili Samostojni klanjat največjemu slovenskemu centralistu Zerjavu, ki je hotel še pred kratkim uničiti našo samoupravo glede šol (imenovanje šolskih nadzornikov). Letos začetkom avgusta pa so Samostojni s svojimi hrvatskimi in srbskimi tovariši hodili pozdravljati največjega srbskega centralista Pribečevića, ki nam hoče vzeti pri šolah še tisto samoupravo, kar je imamo. Ali hočete gospod Urek in vaši samostojneži še tajiti, da ste proti samoupravi? Zakaj igrate dvojno vlogo: eno za svoje očete liberalce, pred katerimi izjavljate, da ste proti samoupravi, drugo za ljudstvo

pred katerim svoje liberalne protiljudske nakane skrivate?

Darujte za volilni sklad Kmetске zveze!

Stroški za volitve bodo ogromni! Za zmago je treba žrtev! Odrecite se zaenkrat pijači, kajenju in darajte tisto vašto za Kmetisko zvezo! Pri kupčijah darujte likef za volilni sklad! V trgovini, veselju družbi, dobitke pri igri, pri krstih, godovanjih, edhodnicah, na zaupnih sestankih in shodih Kmetске zveze

povsod darujte za Kmetске zvezol

Pošiljajte na naslov: Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Tiskarne sv. Cirila, Maribor.

1000 K

za volilni sklad Kmetске zveze so zložili trije vnati in požrtvovalni pristaši 27. septembra na prijateljskem sestanku pri g. Ivanu Vrhnjaku v Pamečah.

Živeli posamezniki!

Samostojni proti kmetiskim kerletim.

V Jugoslaviji, če vzamemo celo državo, pridelamo več živeža, kakor ga rabimo. Seveda pridelajo na kateri kraji naše države premalo, n. pr. Slovenija, Dalmacija. Slov. kmetiska zveza hoče predvsem, da so naprej v naši državi vsi kraji dovolj preskrbljeni z živili. Kar preostane, pa se naj izvažajo, da dobimo zato razna orodja, železo, suknjo in druge stvari, ki jih sami v državi nimamo. Preskrbo za živili doma in izvoz v druge države naj bi oskrbovale zadruge, združene v Središnji zadrugi, in država. Čisti dobiček bo ostal kmetijskim zadrugam in državi. Kmetje bi po zadrugah svoje pridelke bolje prodali, država pa bi dobila iz izvoza novih dohodkov in ji ne bi trebalo pritiskati ljudstva s tako neznanskimi davki.

Cisto drugače pa si mislijo izvoz liberalci in njihovi bratci samostojneži. Ti hočejo, da dobijo ves izvoz v roke bankirji, judovski/trgovci in milijonarji, ki naj spravijo ves dobiček v svoj žep. Kaj je posledica tega? Deloma smo jih že občutili. Najprej zaženejo v časopisju krik, da bo letina zelo dobra, žetev bogata. Vsled takih poročil padejo cene in bogataši pokupijo zeleno žito po zelo nizkih cenah. Pokupijo pa več, kakor bi smeli, tako da nastane v domači državi pomanjkanje, s pomanjkanjem pa draginja. In tedaj pridejo veletrgovci z žitom, ki so ga po ceni na kupili, pa dan, kolikor ga niso izvozili, ter ga prodajajo po najdražjih cenah. Tako nastane vsled prostega izvoza najhujša draginja.

Samostojni se v „Kmetijskem listu“ št. 35 in na svojih shodih navdušeno zavzemajo za svobodno trgovino in svobodni izvoz, kakor ga hočejo imeti liberalni kapitalisti. Če samostojni z liberalci dobijo pri volitvah večino, bo kmet gospodarsko še hujše ječal pod kapitalističnim oderuškim jarmom ko za časa krutih grajščakov.

Navodila za volitve.

Naša stranka stopa v najvažnejšo volilno borbo, kar jih je prestala v teku svoje zgodovine. Izvoljeni poslanci bodo polagali temelje novi državi. Duh, ki bo preveval ustavo naše države, bo tudi v veliki meri odločal in določal vse naše kulturno, politično in gospodarsko življenje za desetletja. Zato mora iti naša stranka dobro pripravljena v volilni boj. Iz boja mora iziti kot zmagovalka. Stari duh požrtvovalnosti in vdanosti vzvišenim načelom, ki jih stranka zastopa, naj zopet prevzame vse naše pristaše. Vsak

naš somišljenik naj postane vnet agitator za našo stvar. Vodstvo stranke daje za volilne predpriprave sledeča navodila:

1. V vsaki občini oziroma župniji osnujte nemudoma volilni odbor. Delo volilnega odbora prevzame lahko krajevna organizacija Kmetске zveze.

2. Volilni odbor naj sestavi natančen seznam vseh naših in nasprotnih volivcev.

3. V prvih dneh oktobra bodo občinski uradi razglasili, da so volilni imeniki v občinski pisarni vsakomur na vpogled. Naši zaupniki naj volilni imenik takoj prepišejo, na to natančno pregledajo, izpuščene naše somišljenike vrekamirajo, neopravičeno vpisane nasprotnike izrekamirajo.

4. Volilni zakon glede reklamacij se glasi: Paragraf 25. Popravek abecednega volilnega imenika se zahteva neposredno pisмено ali ustno pri občinskem uradu ali prvostopnem sodišču, toda tu samo pisмено. Prvostopno sodišče mora zahtevo popravka v 24 urah poslati občinskemu uradu na postopanje. Ustno zahtevo mora občinski urad dati na zapisnik. Zahtevi popravka se morajo priložiti dokazila.

5. Vse tiste, ki so se izdajali za Nemce ali Madžare in imajo pravico, da se izjavijo za nemško-avstrijsko ali madžarsko državo, izrekamirajte. Izrekamirajte toraj vse tiste naše nasprotnike, ki so se pri ljudskem štetju 1910 vpisali za nemški občevalni jezik, to je za Nemce. Župani, oziroma naši zaupniki naj zahtevajo podatke o ljudskem štetju 1910. Na vsak način pa se v reklamacijah sklicujte, da se je dotična oseba izjavila za Nemca. Dalje izrekamirajte vse nasprotnike, ki so obsojeni radi hudodelstva ali zaradi pregreška ali prestopka, storjenega iz kristoljubja (tatvina, poneverba, goljufija, oderuštvo), one, ki so v konkurzu, pod skrbstvom (glej parag. 11 volilnega reda). Dokazilne listne za reklamacije dobite pri župnih in občinskih uradih, sodnijah, okrajnih glavarstvih in v uradnem listu.

Zavedajte se, da bodo nasprotniki skušali celo po krivici izrekamirati mnogo naših somišljenikov.

6. Vzorce za reklamacije priobčujemo na drugem mestu.

7. V vseh zadevah, ki se tičejo volilnega reda, imenika, tolmačenja volilnega imenika, se obračajte na tajništvo SLS v Mariboru, Cirilova tiskarna, ki je ustanovilo poseben odsod za tozadevna vprašanja.

8. Po vseh vaseh, trgih in mestih začnite takoj z zaupnimi sestanki. Pripravite vse potrebno za velike volilne shode, ki bodo v vašem kraju. Pozivljamo vas, da večje javne shode dobro pripravite in organizirate.

9. Izkušnja je pokazala, da nasprotniki v vsakem volivnem gibanju razširjajo o naših kandidatih in volilnih možeh največje laži. Prosimo, da nam vse take ljudi takoj naznanite z zanesljivimi pričami vred, ki bodo tudi pred sodiščem držale. Ravnotako javite tajništvu takoj vse očitke, ki jih nasprotniki razširjajo proti stranki, da jih bomo mogli takoj v časopisju zavrniti. Prosimo dalje, da nam o vsem volivnem gibanju stalno poročate.

Somišljeniki! Pogumno na delo! Zavedajte se, da ste pristaši najmočnejše stranke, ki vam hoče priboriti samoupravo Slovenije.

Kdo ima pravico voliti v državni zbor?

Pravico voliti poslance v ustavotvorni državni zbor imajo:

1. Samo moški (vse ženske so izključene).

2. Moški mora do tedaj, ko so se začeli sestavljati volilni imeniki, izpolniti 21. leto.

3. Mora biti državljani naše kraljevine SHS. Za naše državljane se smatrajo v Sloveniji vsi, ki so imeli do dne 1. decembra 1918 domovinsko pravico (pristojnost) v kaki občini Slovenije, pripadle Jugoslaviji.

4. Nemci in Madžari nimajo volilne pravice. Edino merodajna in pravična podlaga za ugotovitev kdo je Nemec ali Madžar in kdo Slovenec, je ljudsko štetje iz leta 1910.

5. Voliti sme, kdor je dotedaj, ko so se začeli sestavljati volilni imeniki, vsaj šest mesecev stalno nastanjen v občini.

6. Voliti ne smejo aktivni in neaktivni častniki in vojniki, ki služijo. Pač pa imajo volilno pravico vsi eni vojniki, ki doslužijo do 28. novembra, ko bodo volitve.

7. Volilne pravice nimajo vsi oni, ki so obsojeni zaradi hudodelstva, dokler trajajo pravne posledice, združene z obsodbo. Izvzeta so politična hudodelstva, storjena do ustanovitve kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Dalje nimajo volilne pravice vsi oni, ki so obsojeni zaradi pregreška ali prestopka tatvine, poneverbe, goljufije, oderuštva ali beračenja, vlačugarstva, zvodništva, dokler ne minejo tri leta po prestani ali zastarani kazni.

8. Volilne pravice nimajo oni, ki prestajajo sodne kazni v ječi, ki so v prisilnih delavnicah, v konkurzu, pod skrbstvom (očetovsko oblastjo, varstvom ali kuratelo).

Pozor! Reklamacije.

Do 25. septembra so morali župani poslati volilne imenike na okrajno sodišče (za Štajersko v Mariboru), ki jih vrne čez pet dni (krog 30. septembra). Nato morajo biti volilni imeniki skozi celih 8 dni (to je začetkom oktobra) razporeženi pri občinskem uradu. Občinski urad mora isti dan, ko je volilni imenik razgrnjen, to objaviti z razglasom na občinski de-

ski in z razglasom v nedeljo po službi božji pred cerkvijo! V 8 dneh, ko je volilni imenik razporežen, ima vsakdo pravico, da ga pregleda, prepiše in razglasi ter da zahteva bodisi zase, bodisi za druge, naj se popravi (reklamacija).

Vsak naš pristaša — volilec naj gre gledat ali je vpisan ali ne! Naši krajevni odbori Kmetске zveze naj v seji takoj prvi dan določijo nekoga, enega ali več, ki bodo volilni imenik prepisali, da morejo naši zaupniki skupno pregledati in preštudirati, ali so vsi naši opravičeni pristaši vpisani ali ne in ali ni vpisan kak nasprotnik, ki nima volilne pravice! Če kdo ni vpisan, naj gre takoj prve dni sam ali pa naš zaupnik zanj na občinski urad in tamkaj zahteva popravek. Zahteva je lahko pismena ali ustmena. Ustmeno zahtevo mora občinski urad vzeti na zapisnik. Zahtevi popravka se morajo priložiti dokazila, da je dotični res upravičen priti v volilni imenik. Za dokazila služijo polnoveljave javne listine od župnijskih ali občinskih uradov, brez koleka. Župni, občinski in drugi uradi jih morajo dati brezplačno. Največ teh dokazil bo o starosti (od župnijskega urada), o šestmesečnem bivanju v občini (od občinskega urada). Ako občinski urad tekom 24 ur ne odgovori, je znano, da je reklamacija zavrnjena. Tedaj imaš pravico, da se nanovo pritožiš neposredno na okrajno sodišče v Mariboru! (za štajersko volilno okrožje).

Naši pristaši naj posebno pazijo na nasprotnike ki nimajo volilne pravice, če niso morda vpisani v volilni imenik! N. pr. o onih, ki so se leta 1910 vpisali kot Nemce, zahtevajte, da se izbrisejo! Dokazilo vam mora dati okrajno glavarstvo! Ravnotako izrekamirajte one nasprotnike, ki so obsojeni zaradi tatvine, poneverbe, goljufije, oderuštva, verižništva. Zlasti pazite na tiste, ki so obsojeni zaradi verižništva, ali ki so pod kuratelo ali v konkurzu!

Kako sestaviti reklamacije?

Obrazec I

za take, ki so izpuščeni iz volilnega imenika:

„Županstvu v Podpisani vlagam zoper tukajšnji volilni imenik za konstituanto sledečo reklamacijo.

V volivnem imeniku je izpuščen Janez A., posestnik, delavec, kočar v . . . hiš, štev. . . , ako ravno ima volilno pravico na podlagi sledečih dejstev:

1. je glasom rojstnega in krstnega lista pod 1. rojen dne . . . torej bil na dan razpisa volitve 21 let star;

2. je glasom potrdila občinskega urada pod 2. državljan SHS;

3. glasom potrdila občinskega urada pod 3. prebiva že od . . . v tej občini, tedaj več kot pol leta pred razpisom volitve.

Izrekam predlog, da se Janez A., bivaajoč v . . . hiš, štev. . . , pravilno vpiše v volilni imenik.

V . . . dne . . .

Podpis in natančen naslov reklamanta.“

Obrazec II.

za take nasprotnike, ki so vpisani v prvotni imenik, a po zakonu nimajo volilne pravice:

„Županstvu v Podpisani vlagam zoper tukajšnji volilni imenik za konstituanto sledečo reklamacijo.

V volivnem imeniku je vpisan pod redno številko . . . kol volivec Jakob K., delavec, posestnik, kočar v . . .

Ta pa nima volilne pravice v tej občini, ker prebiva šele od 10. avgusta 1920 v občini in torej ob času volitvenega razpisa ni še 6 mesecev prebival v občini.

(Ali: Ta pa je od volilne pravice izključen, ker je bil lansko leto pri deželni sodnji v Ljubljani obsojen zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe i. t. d. Potrdilo. Ali: Ta pa je od volilne pravice izključen, ker je Nemec po rodu in plemenu, dokaz potrdilo občinskega urada (ali okrajnega glavarstva), da se je pri ljudskem štetju leta 1910 izjavil za nemški občevalni jezik. Potrdilo).

Izrekam predlog, da se imenovani Jakob K. izbrise iz volilnega imenika.

V . . . dne . . .

Podpis in natančen naslov reklamanta.“

Reklamacije so kolka proste.

Politični ogled.

Jugoslavija. Naše narodno predstavništvo zopet zboruje od 28. t. m. Parlament se sedaj peča s pregledom mirovnih pogodb in z onimi krvaviimi dogodki na Hrvaškem, ko so se kmetje nasilno uprli popisu živine in vozov. O jadranskem vprašanju se boste pogajali Jugoslavija in Italija sredi oktobra. Od teh pogajanj nimamo veliko pričakovati. Madžari v Subotici so osnovali veliko zaroto, ki je dobivala denarno podporo iz Budimpešte in je imela cilj: povzročiti preobrat v Jugoslaviji. Naše oblasti so zaroto odkrile.

Italija. Poročali smo že o velikih delavskih nemirih, ki so divjali po vseh večjih mestih Italije. Delavstvo je zasedlo tvornice in razobesilo rdeče zastave. V Rimu so se začela po štirih tednih zasedanja tvornice od strani delavstva pogajanja med poslanci delavstva, posestniki tvornic in vlado. Pri teh pogajanjih so se sporazumeli delavci in tovarnarji, ki so sprejeli zahteve delavcev. Delavci so zopet izročili tvornice tovarnarjem in sneli rdeče zastave. Italija je sprejela v zbornici zakon o končnoveljavnosti

priklopitvi novopridobljenih krajev Italiji. Na Reki so se pojavili štirje slučajni kuge. Vsled tega je prekinila Jugoslavija vsak stik z okuženim mestom.

Rusko-poljska vojna. Poljska armada kljub mirovnim pogajanjem v Rigi še vedno napreduje glede prodiranja napram boljševskim četam. Zadnje dni so zasedli Poljaki in Ukrajinci več večjih mest kakor: Grodno in Proskurov. General Wrangel je začel iz Krima ljut boj proti boljševikom. Njegovo konjenišvo je prekorajilo Dnjeper in zasedlo več boljševiških mest v gubernijah: Poltava in Jekaterinoslav. V Rigi se vršijo mirovna pogajanja med Rusi in Poljaki. Premirje bo podpisano v teh dneh, premirju bo sledil pa mir.

Irska. Na Irskem so izbruhnili zopet resni nemiri in izgrede. Sinfajnovci (stranka, ki zahteva neodvisnost Irske) napadajo razna skladišča, vojašnice in policijo. Angleškim oblastim pomagajo proti sinfajnovcem protestanti.

Za vzgled!

Na shodu Kmetске zveze v Šmartnu na Paki so nabrali naši pristaši za volilni sklad Kmetске zveze 419 K.

Kmetска zveza.

Naznanila.

Zborevanja Kmetске zveze. V nedeljo, dne 3. oktobra se vršijo ti-le shodi naše stranke: Po rani maši pri Sv. Barbari v Slov. gor. in v Št. Jurju ob juž. žel. Nedeljo, 10. oktobra: Velik tabor pri Sv. Frančišku Ksaveriju za cel gornjegrajski okraj popoldne ob 1/23h; isti dan ob 11h popoldne v Razboru pri Zid. mostu. Manjše shode in shode zaupnikov smo naznanili krajevnim organizacijam.

Novaštitca pri Gornjemgradu. Kmetска zveza priredi pri nas v nedeljo, dne 10. oktobra po rani maši političen shod, na katerem govori govornik iz Maribora. Somišljeniki in somišljenice pridite v velikem številu! — Isti dan popoldne gremo pristaši Kmetске zveze vsi na tabor k Sv. Frančišku Ksaveriju.

Somišljeniki Gornje Savijske doline! Zbor zaupnikov Kmetске zveze celega Gornjegrajskega okraja je pri svoji seji v Gornjemgradu sklenil sklicati za nedeljo 10. oktobra popoldne ob pol 3. uri veliki javen shod somišljenikov in somišljenic naše stranke pri Sv. Frančišku Ksaveriju. Shoda se naj udeležijo kolikor mogoče vsi naši iz vseh župnij celega gornjegrajskega okraja. Vse organizacije naše stranke v okraju, vsi zaupniki in vsak posameznik naj agitira za veliko udeležbo. Govorniki pridejo iz Maribora in Celja.

Poročila.

Cirkovce. Pri nas se je vršil zadnji pondeljek, 27. t. m. zelo polšnoštevilno obiskan zaupni sestanek KZ. Hvala in čast možem in mladeničem, ki so kljub utrujenosti in po težkem dnevnem delu prišli tako mnogobrojno na razgovor! Može, ki so se sestanka udeležili, so nam porok, da bodo misli, ki so jih slišali, prišle tudi med širše ljudstvo!

Shoda Kmetске zveze v Braslovčah in v Šmartnu na Paki sta se v nedeljo, 26. septembra obnesla zelo lepo. Zborevanja v Braslovčah je predsedoval kmet Avgust Marovt, shodu v Šmartnu pa kmet Steblovnik. Oba sta vodila zborovanje zelo spretno, kar znači, da so naši kmetски zaupniki že dobro izvežbani v političnem boju. V Braslovčah sta govorila še kmet Bošnjak in v imenu ženstva Marija Vodlak. Ustanovil se je ženski krajevni odbor Kmetске zveze, ki bo v volilnem boju s svojimi spretnimi močmi pripomogel, da bodo Braslovčarje zopet po veliki večini v taboru Kmetске zveze. V Šmartnu sta govorila kmeta Irman in Steblovnik. Na obeh shodih so zborovalci z velikim navdušenjem sprejeli resolucije za pokrajinsko samoupravo Slovenije in razne važne gospodarske zahteve. Kot glavna govorinica sta na obeh zborovanjih nastopila župan Krajnc ter tajnik in posestnik Žebot. Oba sta razvijala program K. Z.

Sv. Rupert nad Laškim je imel zadnje nedeljo 26. septembra krasno zborovanje Kmetске zveze. Ljudstvo je z odobravanjem poslušalo govorinika in na koncu zborovanja sklenilo več resolucij. Najvažnejše zahteve so: Samouprava za Slovenijo, pravično izenačenje davkov, znižanje cen podplatov in usnju; izvoz naj prevzamejo država in zadruga, združene v Središnji zadrugi; zaradi pomanjkanja krme in prostora naj se dovoli klanje in prodaja telet že pred 8 tedni, vojniki, ki so služili že v bivši Avstriji, naj se pozovejo

samo na orožne vaje, ne pa v aktivno službovanje.

Navodila.

Zaupniki Kmetske zveze!

Sedaj je prišel vaš čas, da pokažete, da ste vredni zaupanja ljudstva in vodstva stranke! Žrtvujte ta dva meseca in izvršujte vestno naša navodila, ki vam jih dajemo v „Slovenskem Gospodarju“ in po pošti, oziroma na shodih! Proč z brezbriznostjo in mlačnostjo!

Ali ste že imeli

sejo krajevnega odbora Kmetske zveze? Reklamirati bo treba! Reklamacijski čas traja samo 8 dni. Župan ga mora razglasiti na občinski deski in v nedeljo po službi božji pred cerkvijo! Kakor hitro se razglasi, da je volilni imenik razporejen in da se začne reklamacijska doba, takoj isti dan skličite sejo krajevnega odbora! V seji določite enega ali dva zaupnika, da takoj drugi dan prepiseta volilni imenik. Drugi ali gotovo tretji dan se zopet snidete k seji! Preglejte volilni imenik in napišite ter vložite reklamacije! Navodilo najdete v drugem članku današnjega „Gospodarja“.

Ne zamudite niti minute!
— sicer bo prepozno. —

Po vseh župnijah in po vseh občinah naj skličejo organizacije Kmetske zveze seje, ozir. zaupne sestanke naših somišljenikov. Dnevni red teh sestankov: priprave za volitve v ustavodajno skupščino, pregled volilnih imenikov, reklamacije, agitacija, porazdelitev občin in vasi kot delokroge za posamezne zaupnike, zbiranje prispevkov za volilni sklad, določitev poročevalca, ki bo o vseh volilnih pripravah in važnejših dogodkih takoj obveščal tajništvo Kmetske zveze v Mariboru.

Radi shodov Kmetske zveze po okrajih in župnijah javljamo, da bo vodstvo stranke te dni izdelalo načrt za shode, tako da pridejo do 28. novembra na vrsto vsi okraji in vse župnije. Če imajo v kakih okrajih posebne želje radi dneva in kraja zborovanja, naj nam to takoj javijo. Prihodnje dni bomo odvedili naše zaupnike po vseh župnijah o načrtu shodov. — Tajništvo K. Z.

Za vsako občino potrebuje tajništvo Kmetske zveze dva zanesljiva, ugledna in vztrajna volilca naše stranke kot predstavitelja kandidatne liste. Nujno pozivamo in prosimo vse krajevne organizacije in glavne zaupnike, da nam nemudoma za vsako občino naznanijo imena takih mož ali mladeničev. Navedite natančno ime (krstno in priimek), stan, bivališče in hiš. št. dotičnika. Ta imena nam pošljete nemudoma, ko dobite ta list v roke. — Tajništvo Kmetske zveze v Mariboru.

Mladinska organizacija.

Zadnji letošnji dekliški tabor

se vrši prihodnjo nedeljo, dne 3. oktobra t. l. na rožnicensko nedeljo

na Gori pri St. Petru niže Maribora

za spodnji del mariborske dekanije in Slovenske gorice. Spored bo sledeči: Ob pol 10. uri se zberejo društva z zastavami — če mogoče — in drugi udeležniki pri cerkvi Sv. Petra, odkoder je potem procesija na Goro, kjer se bo vršila služba božja s slavnostno pridigo (g. P. Živortnik) in slovesno sv. mašo. Takoj po sv. opravi zborovanje žen in deklet pri župnijski cerkvi. Govoré gg. dr. Capuder, prof. Bogovič ter nastopijo dekleta z govori. Po zborovanju slovesne večernice. Žene! Mladičice! Zberite se v obilnem številu krog Marijinega prapora, ki vas pripelje k zmagi!

Dekli ki shod na Stari gori pri Podredu, dne 19. sept. je bil zopet razveseljav pojav dekliškega zanimanja in življenja. Pred 23 leti, ko je bil tukaj zadnji shod, je bilo navzočih komaj par žensk, a danes na stotine zavedne, probujane ženske mladine iz vseh bližnjih in daljnih župnij kozjanske in videmske dekanije. Celo daljni Sv. Tomaž pri Ormožu je poslal svojo zastopnico. — Marijo Toplak, ki je prinesla pozdrave tamkajšnjih mladenk, družbenic, Orlic. Shoda se je udeležilo tudi nekaj — recimo socialistk in ves moški svet, ki je prišel na Starogoro. Nekaj fantov je hotelo biti bolj „zabavnih“,

pa so takoj utihnili, ko se jih je krepko zavrnilo. Pozdravni govor je imela Marija Škrbec iz Podrede. Župnik Bosina je govoril o pomenu, važnosti in pravičnosti ženske volilne pravice z versko-narodnega in gospodarsko-političnega stališča. Tudi pri državno-zborskih volitvah naj razvijejo žene in mladenke vse svoje agitatorično moč in spretnost. Nastopilo je skupno 14 mladenk z govori in deklamacijami, nekatere prav z izbrano vsebino. Opomnimo, da je imela vsaka drug predmet, kakor, da bi se bile prej tvarino razdelile. Nastopile so: Jozefa Kodrin, Marija Bračun, Marija Simončič (Podreda), Angela Štritič, Roza Zakrajšek (Pilštanj), Terezija Uršič, Neža Žgalin, Marija Dmašič (Pišce), Ana Hrušovar (Podčetrtek), Marija Lah, Terezija Klobasa (Sv. Peter pod Sv. gorami), Marija Gubenšek (Sv. Vid pri Planini). Učiteljica gđ. Kristinka iz Pilštana je bodrila mladenke k vztrajnosti in požrtvovalnosti pri narodnem delu. G. župnik Krohne je sklepčno povdarjal željo, naj bi Stara gora pri Podredu še mnogokrat videla tak veličasten dekliški dan, poln zlatih nauk in navduševalnih sklepov za trud in delo za blagor slovenskega ljudstva. Z mičnimi pesnicami in blagoslovom v veličastni cerkvi se je zaključil lep dekliški shod. Naj sledijo tudi dejanja!

Tedenske novice.

Verske šole in veronauk je odpravil! Liberalni minister Pribečević je za celo Vojvodino samovoljno odredil, da verske in občinske šole postanejo državna last in je v višjih razredih srednjih šol odpravil pouk v krščanskem nauku. Ta napad na vero in Cerkev je storil mož, kateremu so se hodili samostojni na kongresu v Beogradu začetkom avgusta klanjat!

Samepravo hočemo glede financ! Našega denarja naj gre v Beograd samo toliko, kolikor ga pride pri stroških za skupne zadeve na nas, ostali denar pa naj ostane v Sloveniji. Slovenija mora dobiti svoj pokrajinski zbor, ki naj edini določa o našem denarju in ga obrača za slovenske gospodarske in izobraževalne namene. Samostojni hočemo samo skupno vladu v Beogradu, ki naj bi slovensko ljudstvo uslužila!

Prijateljem otrok in šole! Novo šolsko leto se je pričelo ter zahteva od staršev šoloobveznih otrok precejšnje žrtve za obleko, obutev, šolske potrebščine itd. Osobito cene šolskim potrebščinam rastejo neprestano in mnogi starši ne vedo več, kako bi krili te velike izdatke. Zato pa se obrača tem potom mestni šolski svet na javnost, da pripomorejo prijatelji otrok in šole s prostovoljnimi denarnimi prispevki v nakup šolskih potrebščin za šolske otroke ubožnejših slojev. Blagohotni prispevki naj se blagovoljijo oddati pri okrajnem glavarstvu v Mariboru, soba št. 16, I. nadstropje. Obenem se bo tudi znanim dobrotnikom in ljubiteljem otrok poslala pismena prošnja za omenjene prispevke ter jih naproša mestni šolski svet, da tudi sedaj pokažejo svoje zanimanje in svojo požrtvovalnost za našo dečo. Predsednik mestnega šolskega sveta: Dr. Lajnašič.

Duhovniške spremembe. Č. g. Leopold Kolenc, župnik v Širjem, je imenovan za župnika v Kapelah. Za župnika v Čadramu je imenovan č. g. Ivan Razbornik, dosedaj župnik na Keblju. Za provizorja v Jurklošter je imenovan č. g. Blaž Brdnik, kaplan na Pilštanju. Č. g. Jurij Čvetko, dosedaj župnik v Jurkloštru, je vsled bolehnosti prošil za vpokojitev.

† Nadučitelj J. Kotnik. V Selnei ob Dravi je dne 27. septembra zatisnil na veke svoje oči prezasluzni tamkajšnji mnogoletni nadučitelj v pokoju g. J. Kotnik. Rajni je bil vseskozi plemenitega in blagega značaja. Bil je vzgleden učitelj, zaveden Slovenec, vzoren vzgojitelj šolske mladine, veren katoličan ter odkritosrčen in iskren prijatelj duhovščine. Njegovo plemenito srce ni poznalo nobenega sovraštva, vsled česar se o njem sme reči, da ni imel sovražnikov. Počivaj v miru, blagi pokojnik, rodbini pa naše iskreno sožalje.

Habjan in dr. Zabukošek zbežala. Dne 27. septembra bi se naj vršila v Mariboru poročna obravnava proti uredniku „Slov. Gospodarja“ Fr. Žebotu. V zadnjem trenutku pa sta Habjan in njegov zastopnik dr. Zabukošek vložila prošnjo za delegacijo drugega poročnega sodišča.

Popis vseh vojnih invalidov, vdov in sirot. Poverjeništvu za socialno skrb je razposlalo te dni

vsem občinskim uradom tiskovine k naredbi za popis vseh vojnih invalidov, vdov in sirot. Ker se je razpošiljanje tiskovin vsled tehničnih ovir v tiskarni zakasnelo, se podaljša rok za predložitev izkazov do 5. oktobra t. l. Občinski uradi naj pospešijo izvršitev popisa z vso intenzivnostjo, da ne bo treba znova podaljševati določenega roka. Občinski uradi, ki bi slučajno ne dobili tiskovin do najkasneje 28. t. m., naj jih zahtevajo brzojavno pri invalidskem oddelku poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani.

Črne kože (osepnice) se silno naglo razširjajo v makolski župniji. Kužna bolezen razsaja že cele mesece tako, da so okužene cele vasi, in se je pojavila tudi že v sosedni črešnjevski župniji. Prosimo zdravstvene oblasti, naj pomagajo revnemu ljudstvu ter store potrebne korake, da se razširjanje bolezni prepreči. Ljudstvo pa opozarjamo, naj ne omalovažuje cepljenja zoper osepnice, kajti cepljenje je najvspešnejše sredstvo zoper razširjanje te nevarne in nalezljive bolezni.

Gospodarstvo.

Naši poslanci za regulacijo rok in jesensko setev.

Poslanec Vesenjaj je poslal dva upita, enega na ministra poljoprivrede i vodo, drugega na ministra za prehrano.

Upit

na ministra poljoprivrede i vodo.

Gospod minister! Že v svojem prvem proračunskem govoru sem opozarjal, koliko škode trpi država in ljudstvo pri nas zaradi neurejenih rek in zaradi dejstva, da propadajo napol izvršene drage regulacijske naprave. Smatram za svojo dolžnost, da ponovno obračam Vašo pažnjo na sledeča dejstva: Drava upropašča kulturno zemljo in preti s poginom naravnost celim vašem in farah St. Janž na Drav. polju, Sv. Marko in Sv. Marjeta (občina Muretinec). Na prizadevanje moje in lokalnih upravnih faktorjev so upostavljeni za najnujnejša dela krediti in ljudstvo samo hoče sodelovati ter žrtvovati delo in denar, da se reši pogibelji.

Na Pesnici so izvršena regulacijska dela z velikimi stroški v gornjem in spodnjem delu njenega toka. V srednjem delu pa so ali pričeta ali napol dovršena. Tako naprimer v polit. občinah Moškanjci, Mezgovci, Pacinje-Dornava. Že pet let se ma obstoječih napravah ni nič popravljalo in docela in napol izvršeno regulacijsko delo popolnoma stoji, odnosno propada. Tudi ob Muri v Prekmurju je podobno.

Dobro vem, da ob sedanjem državnem finančijem stanju ni misliti na velika državna sistematska regulacijska dela in investicije, toda ravno tako se zavedam, da so manjša dela izvršljiva in z ozirom na državo in prizadete neizogibno potrebna, zato si dovoljujem vprašati:

1. Ali se hočete o nujnosti in upravičenosti mojih zahtev poučevati?

2. Ali hočete svojim uradom in organom ukazati, da s kreditom, dovoljenim za proračunsko leto 1920/21 izvršijo najnujnejše obrambne naprave ob Dravi in Muri ter poprave ob Pesnici?

Prosim za pismeni odgovor!

J. Vesenjaj.

Upit

na ministra za prehrano.

V posebni spomenici in prošnji sem skupno s tovarišema dr. Hohnjecem in Pišekom opozoril na ogromno škodo, ki jo je napravila toča koncem junija po Dravskem polju in po Slov. goricah. Utemeljili smo potrebo in prosili izdatne pomoči posebej, za jesensko setev (pšenico, rž). Znano nam je, da so pokrajinske oblasti storile pač, kar je v njihovi moči in da so posebej vestno ocenili škodo. Ni pa nam znano, kaj je na našo kolkovano prošnjo in memorandum napravil g. minister za prehrano.

Zato vprašam:

1. Ali je g. ministru za prehrano znano, kako nujno potrebna je državna pomoč pri nabavi pšenice in rži za setev v prizadetih krajih.

2. Kaj je g. minister ukrenil, da se tej potrebi zadosti? Opozarjam, da je sedaj prav skrajni čas. Prosim za pismeni odgovor. J. Vesenjaj.

Znižajte carino na živino!

Hrvatska in Slavonija ima preveliko proizvedeno živino, ravnotako Vojvodina in Slovenija, Bosna je ima dovolj. Srbija nima tistega števila živine, kakor je imela pred vojno. Za to gre politika poljedelskega in finančnega ministra očitno na to, da se zaporo meje in se nastavi za vsak izvoz živine visoka carina, da bi s tem padle cene in da bi bilo srbskemu prebivalstvu omogočeno, nakupiti si živino. Ta načrt političnega in finančnega ministra je na škodo našim proizvajalnim pokrajinam in Srbiji ne bo nič koristil. Kaj znan je, da se vsaka opustošena dežela oskrbi le z najpotrebnejšim številom nove živine, nadaljnje razmnoževanje pa prepušča naravnemu priplodu, ker je to razmnoževanje cenejšje in s tem racionalnejše. Srbija ima že za razmnoževanje potrebno število živine zaradi tega je ne bo nakupovala več pri nas, ampak bo gledala, da jo s priplodom razmnoži.

Ako hoče država nakupiti živino za Srbijo, naj hitro pride. Če ne pride, naj odpre meje, da more Slovenija in Hrvatska izvažati živino. Sedaj je čas, da si mi osvojimo tržaški trg, graški in znabiti semerinski, nekoliko tudi dunajski trg. Čez leto in dan bo to prepozno in tako bomo zopet morali kakor nekdanja mala Srbija, iskati svojih tržišč v oddaljenih državah. Naše poslance prosimo, da z vsa silo nastopijo, da se izvoz dovoli in carina zniža. Mi se posebno čudimo, da finančni minister dela tako politiko. Naše hrvatske in slovenske dežele imajo dvojno nadprodukcijo: živine in lesa. Ako hoče finančni minister imeti vir dohodkov, mora one artikle, ki so za prodajo in ki dajo ljudstvu denar, spraviti tudi na trg, ker tirjati visoke davke, a ljudstvu ne pomagati, da je za davke močno, so pravi državno ubijati!

Tržne poročila o mariborskem živinskem sejmu 28. t. m. Na ta sejm je bilo prignanih: 51

volov, 4 biki, 95 krav, 4 teleta in 12 konjev. Cene: tolsti voli 15—17 K 1 kg, drugovrstni voli 13—14 K, plemenski voli 11—12 K, tolste krave 15—16 K, srednjovrstne krave 13—14 K, krave za klobasarje 10 K, molzne krave 14 do 16 K, breje krave 16—18 K, biki 11—12 K, mlada živina 10—12 K, teleta 14—15 K. Kupčija je bila zelo živahna. Klavno živino so pokupili mariborski mesarji. Prodala bi se bila vsa živina, da ni prekinila sejmske barantije deževna ploha, ki se je vtila krog poldne in enomogočila sejm.

Kmetijski družbi se je posrečilo, skleniti pogodbo za večjo množino kajnit, ki ga bo oddajala v celih vagonih podružnicam. Cena se radi vednih izprememb voznih tarifov ne da natančno določiti, vendar se pa mora računiti da bo 100 kg stalo v Ljubljani 100 do 120 K. Kajnit je v vagonih prosto naložen. — Kateri udje podružnice Maribor in okoliš žele kajnit, naj količino nemudoma prijavijo v veletrgovini g. Zieglerja v Mariboru (Glavni trg) in za vsak met. stot. založijo 120 K. Načelstvo podružnice.

Hmelj. Žalec, 24. sept. 1920. Mirno — oslabljene cene — 4000 — 4200 č K za 50 kg. — Nürnberg: Razpoloženje ugodnejše — čvrste cene — 2500 — 3200 M za 50 kg.

Sadjarji, pozor! Edini slovenski trgovec, ki kupuje vsakovrstno sadje v vsaki množini v Sloveniji, je Rudolf Pevec v Mozirju v Sav. dolini. Več o tem v inseratnem delu lista.

Poljedelske stroje raznih vrst, kot: vitle, mlaitilnice, žitne čistilne mline, sadne in grozdne mline, stiskalnice, pluge, repozornice itd. ima v zalogi Iv. Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45. Več o tem v inseratnem delu lista.

Dopisi.

Iz Šmartna ob Dreti. Čuden vihar je bil dne 19. t. m. v Šmartnem. Prekucnil se je steber naše JDS stranke. Danes tič, jutri miš, tako hitro so se zvrnili tisti preklonjeni voditelji, ki se tako verno prisegali na JDS in postali so samostojni, seveda po imenu. Ne čudimo se mladim izkušnim politikom, marveč čudili bi se lahko, da so taki stari stebri ala Zidarn in dr. tako neznajni. Je pač resnica, da z vsako stranko gredo ti ljudje, da je ista le proti „farjem“ in veri. Kaj ne, lepa nevhvaležnost, koliko se je trudila JDS, da je svojim zvestim članom dobivala po „znižani“ ceni sladkor, koruzo itd., da nevhvaležnost je plačilo tega sveta. Priča tega poraza je bil gen. pobočnik te stranke, ki je prišel poslušati in na lastne oči se prepričati, se bodo njegovi verni člani res tako hitro pokabli na njegove dobrote in vzvišeni njegov program — oh žalost, res, res zgubljena JDS in tako žalostno poročilo je moral sporočiti svojo štabu v Gornjemgradu. Eno naj še pristavim. Najhujši priganjači JDS in sedaj Samostojne stranke so tisti, ki so iz knezoškofijskih graščinskih gozdov obogateli, ali ni to tudi neke vrste nevhvaležnost? O tem bomo še prihodnje poročali natančneje.

REPERTOIR Slo. nar. gledališča v MARIBORU

V soboto, 2. oktobra: Hlapci. Ab. B-2.
V nedeljo, 3. oktobra: popoldne: Percant možje; zvečer: Gospodična Josette moja žena. Izv. abon.
V torek, 5. oktobra: Marija Magdalena. Ab. A-3.
V sredo, 6. oktobra: Španska muha. Izven abon.

Mala naznanila.

Rama!

Pouk v francoskem, italijanskem in nemškem jeziku. Gregorčičeva ul. 29. I. nadst. levo, Maribor. 824

URE

vsake vrste se sprejemajo v popravila. Zaloga ur, zlatine in srebra. Cene zmerno. Postrožba točna.

JAN IGNAČ, MARIBOR
Grajski trg v gradu (Burg).

Božja služabnica
Terezija od Deteta Jezusa

z devetdesetletno, se debi v frančiškanskem samostanu v Mariboru izveš po 30 via., 4 izv. 1 K.

Živinski in kramarski sejm v Poljčanah se vrši dne 9. oktobra. 848

Kupi se!

Kosti, šetine, stare žolene, enaje kupuje vsake množino po najvišjih cenah.

KARL SEMA, POLJČANE.

Lastniki gozdov pozor!

Kdor želi svoje gozdove, ki so za posekati, predati poštenemu lesnemu trgovcu, naj naslovi z navedbo velikosti gozda, tozadovno ponudbo na upravo lista. 508

Suhe gobe

laneno seme, kurumo ter vse druge deželne priloge kupuje trgovina s semeni

Seyer & Komp., Ljubljana. 848

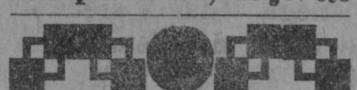
Pesodo in jeklen plug ima na razpolago Franc Vogrin, Gor. Voličina, p. Sv. Leonard v Slov. gor. 857

Ročke od ameriškega pektreleja z zaboji vred kupuje vsake množino in po najvišji ceni: Anton Mečnik, veletrgovina, Celje, Glavni trg 8. 849

Pozor!

TRGOVEC IZ SRBIJE

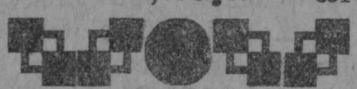
kupi večjo množino tesanega lesa, lat ter desek, paralelno ter konično žaganih. Ponudbe z navedbo količine, dimenzij ter cen, glede desk za konično ter paralelno žaganih posebej in nakladalna postaja naj se pošiljajo na poštini predal 54, Celje. 853

Pozor!

Kupi se večja množina jaboličnih krheli (posušenih jabolk).

Ponudbe z navedbo količine ter cene franko vagon in nakladalne postaje na poštini predal 54, Celje. 854

Preda se!

Kdor si želi nabaviti pristno in znano

haloško vino

se naj blagoviti poslužiti „Prve haloške trgovine z vinom Ante Kerenjak in drug pri Sv. Barbari v Halosah. 851

Zlata jama ob državni meji. Radi starosti prodam svoje 18 orolov obsegajoče posestvo z gostilno, veletrgovino s sadjem, skladišči in z vsemi drugimi, moderno urejenimi trgovskimi in gospodarskimi prostori tik železniške postaje št. II v Slov. gor. Ker se bo na tej točki naše države razvila bujna trgovina, bi bila moja posest zlata jama za vsakega podjetnega Slovence. Vabim kupce, da se ogledajo osebno ali pismeno. Ivan Polak, trgovec in gostilničar v št. II v Slov. gor. 860

Motor na surovo olje, 30 konjskih sil, še ne rabljen, čisto nov, se prodaja. Vprašati se pri Alojziju Bedo, Središče ob Dravi. 858

Naročajte naše liste!

Službe!

Trgovski vajenec

zdrav in močan, iz poštene hiše, ki je dovršil vsaj ljudsko šolo in ki ima veselje do trgovine, se sprejme v trgovino. Franc Seršen v Ljubotomu. 850

Deček od 14 do 16 let star se sprejme kot vrtnarski učencec pri dobri brani in stanovanju ter 50 s mesečno v plačilo. Istetam se kupi večjo množino divjakov ščipkov za poljščevanje vrtnic. Vprašati je pri Ivanu Jerneč, vrtnar, parni mlin Meljska cesta 19. Maribor. 861

Oskrbnika, oženega, skupaj 3 do 4 delavne moči, kateri izna veselje do poljedelstva, živinoreje in svinovoreje se sprejme kot samostojnega na večje posestvo na Spod. Štajerskem. Kot plača bi bila polovico dobička pri živini pri svinjah pa po dogovoru. V hiši ima prosto stanovanje, drva, lin, povsod napeljani vodovod. Služba bi bila trajna. Sprejme se le poštena in delavna družina. Naslov pove upravniku. 859

Učenca mečnega sprejme mizarjski mojster v Slovenski ulici 36 v Mariboru. 866

Naročajte naše liste!

Žimnata, kakor tudi prvovrstna svilnata mlinska sita (pajti)

iz Švice za moko vseh vrst se dobe v trgovini Avgusta Čadež, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35 nasproti „stare Tišlerjeve gostilne“. 889

Hočete kupiti po nizki ceni??

Potem si oglejte veliko zalogo

čevljev	701
dokolenie (gamaš)	
oblok	
perila	
torbic za trg	
potnih košar in raz.	
galant. blaga ter	

vrvi iz prave konoplje pri

Jakobu Lah, Maribor, Glavni trg št. 2.

ZNANO JE!

da se v veletrgovini manufakturnega blaga

Karel-a Worsche,

Maribor, Gospodska ulica

dobiva vsakovrstno manufakturno blago v največji izbiri po najnižjih cenah

Bakrene kotle za žganjekuho

izdeluje po najnižji ceni

Lovrenc Tomažič Maribor

SODNA ULICA 24. 852

OSKRBNIK (Wirtschaftler) s štirimi ali tremi delavnimi močmi za poljedelstvo, živinorejo in mlekarstvo

se sprejme 818

V OPEKARNI V LAJTERSBERGU.

Raznašalci

za naše liste se sprejemajo proti dobremu zaslužku

GIRILOVA TISKARNA.

Protokol. IVAN HAJNY MARIBOR

Aleksandrova cesta 45, nasproti glavnemu kolodvoru, priporočaj cenjenim posestnikom svoje velike zaloge samo prvovrstnih POLJEDELJSKIH STROJEV

kot: vitle, mlaitilnice za ročni pogon, na vital, žitne čistilne mline, težerje ali žitne odhralnice, slamosnice, izvrstne sadne mline, grozdne mline, stiskalnice, koruzne robkarje, večje in tudi manjše, kakor slika kaže, repozornice, univerzalne pluge, gnojilne črpalke, izvrstne pocinkane brzarparilnike v velikosti 60 do 180 l, železne kotle, bakrene kotle za žganje kuhati in stalne ter prevajajoče motorje. Priporočam tudi izvrstne mlečne centrifuge ali separatorje. Oskrbim slamosnice naše ter popravila vsakovrstnih strojev. Postrožba točna in solidna. Na pismena vprašanja dajem odgovor.